

کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

۱. گروههای سنی کودکان و نوجوانان:

گروه الف: سالهای قبل از دستان.

گروه ب: سالهای آغاز دستان (کلاسهاي اول، دوم، و سوم).

گروه ج: سالهای باش دستان (کلاسهاي چهارم و پنجم).

گروه د: دوره از همانی.

گروه ه: سالهای دیپرسان.

۲. اولای تریس کودکان و نوجوانان.

قصه طوقی

شعر از م. آزاد
نقاشی از ناهید حقیقت

۷۰ ریال

برداش و پی دی اف:
راوی حکایت باقی
www.parand.se

کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

مرغک ما
مرغک شاد و پا کوتاه،
به گردش یک طوق داشت
طوقش حنایی رنگ بود
فشنگ بود.

بکی بود یکی نبود،
مرغکی بود
خیلی قشنگ،
زیروزرنگ،
بال و پریش رنگ به رنگ.
پرکه می زد ذر آسمان
درست می شد رنگین کمان:
سبز می شد
زرد می شد
آبی می شد
قرمز عتابی می شد،
جیک و جیک و سیک آواز می خواند،
منار که نداشت، بی مازمی خواند:
روماده ها
توشاخه ها
روبوته ها
تو بوته ها -
این سوی جو،
آن سوی جو
هم این طرف
هم آن طرف.

بک صبح بهار،
بک روز قشنگ،
آسمان، آبی
گلها، رنگارنگ.
آفتاب و مهتاب
سرخ و سفید،
خورشید که ترازد
رنگ ماه پرید.
دوید و دوید
به افق رسید.
خورشید خانم
آرام آرام،
از پشت کوه
آمد بیرون.

خروس سحر
(آن خوش خبر)

زد بال و پر

زیبروزنگ

پرید روی بام

گامب و گامب و گام...

— قوقولی قوقو

— قوقولی قوقو

کی خواب، کی بیدار؟

طوقی جان پاشو

برو سرکار!

طوقی کوچولو
از خواب پرید.
چشم را مالید
دوید و دوید.
لب حوض رسید
صورتش را شست
برگشت به لانه
طوقی و بابا
شند روane.

رفتند به صحراء
اینجا و آنجا
دنبال دانه.
طوقی خوشحال بود
این سومی پرید
آن سومی پرید
دانه برمی چید.
رفت و رفت و رفت؛
پرید و پرید
دوید و دوید.
هو... هو... هو...
بادی وزید
از پنهان زار
یک قوزه چید
توهوا ول داد
روزمن قل داد.
قوزه قل و قل
به طوقی رسید
طوقی کوچولو
قوزه را بر چید.
برد پیش بابا
—بابا جان این چیست؟
راسنی خوردنیست?
به قوزه نوک زدا!

— اه، چه بیمزه!

بابای طوقی

زد زیر خنده

حالا تختند و کی بخند.

— نه بایا جان

این یک قوزه سست

خوردنی نیست

پوشیدنی سست.

چطوری مگر؟

— جان پدر

قوزه را می گیرند

نُخش را می کارند

آش می دهند

تا بونه شود.

سبز که شد
بُرگ که شد
قوزه می دهند
حالا طوقی جان
قوزه را بردار
بیر توی ده
به جولا بدہ
تائش برسد.
نخها را بگیر
بده به شعر بافْ
پارچه بیافد.
پارچه را بیر
گز.

بعد آن را بیر
بده به درزی^{۰۰}
تا آقا درزی
دست بالا کند
برای عیدت
یک قیا کند...

۰

« شعر باف » کسی که پارچه می بافد
« درزی » شیاط

- جولا ملام .
 پنجه دارم ،
 آیا می ریسی ؟
 - چرا نریسم
 حتماً می ریسم .
 - اگر بریسی
 پنجه مرا ،
 تو چه می خواهی
 ای آقا جولا ؟
 آقا جولا
 سری بالا کرد
 بز و بز و بز
 به او نگاه کرد .
 خنده اش گرفت
 اخمش را وا کرد
 به طوفی گفت :

طوفی کوچولو
 پر زد و پر زد ،
 رفت و رفت و رفت
 همه چا سرزد :
 از گوه گذشت
 از دشت گذشت .
 به ده رسید .
 تا دکه جولا پرید .
 آقا جولا
 نخ می ریسید
 آواز می خواند ،
 ساز که نداشت ، بی ساز می خواند :
 - نخ می ریسم از پنه
 از شبه تا پنجشنبه .
 جمعه روم به صمرا
 به گردش و تماشا .
 طوفی پرید تا دم در :
 نن و نن و نن

پولهای کیسه از تو.

— ای آقا جولا

کیسم کجا بود که پول بدهم؟

آقا جولا گفت:

— این که دیگر

غصه ندارد:

پنه را نصف کن

یک نصفه اش را

دو باره نصف کن.

نصف این نصفه

مزد دست من

نازشت من.

نه بیش و نه کم

نه کم و نه بیش.

طوقی خوشحال شد

گفت: قبول!

برو سر کار

پنه را بریس.

مهمت را بردار.

آقا جولا

پنه را رسید

مهمنش را برداشت

باقی مانده را

به طوقی داد

— آقا جولا

آواز بخوان

سازنداری،

بی ساز بخوان.

قشنگ بخوان

با ناز بخوان.

بلند... بلند... بلندتر... قشنگر،

قشنگر از همیشه.

آقا جولا خواند:

— دوک از من

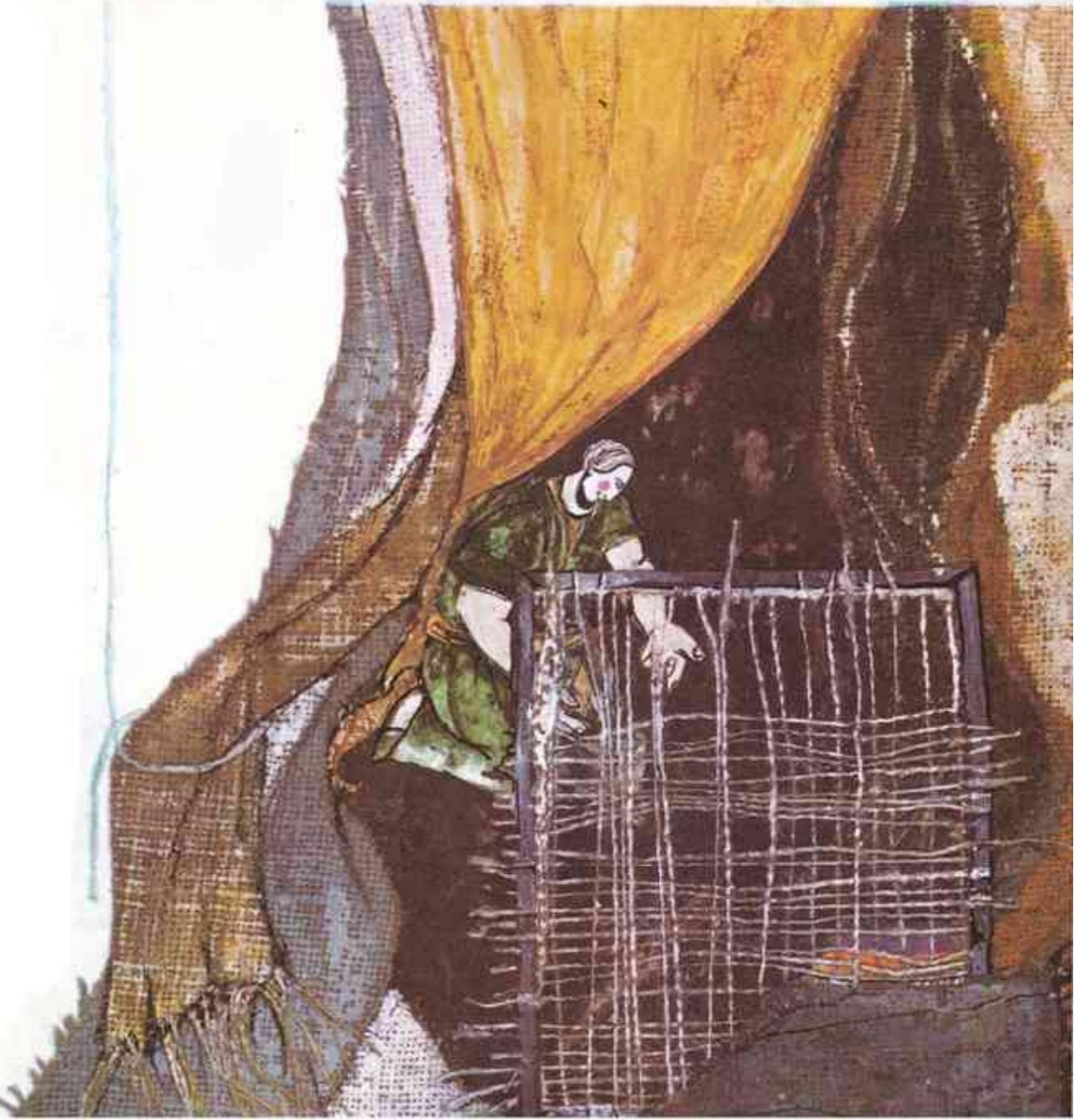
پنه از تو،

کارمه روزه از من

آقا طوقی هم
نخ‌ها را برداشت
برد پیش شعر باف.
آقا شعر باف
پارچه می‌باقف
آواز می‌خواند،
ساز که نداشت،
بی‌ساز می‌خواند:
— بیاف بیاف دارک من!
کارک من بارک من.
«قار» را به «پود» گره بزن
پارچه بیاف برای من.
طوقی پر زد
آمد و در زد:
تن و تن و تن
— شعر باف! سلام
پارچه می‌خواهم.
نخ بدhem، آیا می‌بافی؟
آقا شعر باف

خندید و گفت:
- چرا بایقم
حتماً می بایقم!
- وقتنی برايم
بانفی پارچه را
توضیح می خواهی
آقای شعریاف؟

شعریاف گفت:
- نخ از تو
شانه از من.
تار از تو
پود از من
سود از تو
کار مشانه از من،
پول های کیسه از تو.
طوقی خندید، خندید و گفت:

- کیسم کجا بود که پول بدhem.
شعریاف گفت:
اینکه دیگر
غصه ندارد
نخهارانصف کن.
آن نصفه را هم
دوباره نصف کن.
نصف این نصفه
مزد دستیت من
ناز شست من!
طوقی خوشحال شد
گفت: قبول!

خندید و گفت:
- چرا بایقم
حتماً می بایقم!
- وقتنی برايم
بانفی پارچه را
توضیح می خواهی
آقای شعریاف؟
شعریاف خواند:
- آقا کوچولو، کوچول موچلو
گرد و توپلو
زود بیا جلو
حرفم را بشنو.
برایت آواز می خوانم
آواز بی ساز می خوانم.
- آقا شعریاف
آواز بخوان
آواز بخوان
سازنداری
بی ساز بخوان
قشنگ بخوان
با ناز بخوان
بلند... بلند... بلندتر... قشنگتر،
قشنگتر از همیشه.
- وقتنی برايم

طوقی هم خندان
پارچه را برداشت
برد پیش رنگرز
تُق و تُق و تُق
— رنگرز مسلم.
— علیک مسلم

طوقی زیبا

چه داری بابا؟

— پارچه دارم
رنگش بزن

رنگهای قشنگ:
سبز بهار

آبی آب

نیل نیل

آقا رنگرز

اگر پارچه را رنگ بزنی
تو چه می خواهی؟

رنگرز خواند:

— آقا کوچولو، کوچول موچولو
گرد و تو پولو

زود بیا جلو

حرفم را بشنو

برایت آواز می خوانم
آواز بی ساز می خوانم

— آقای رنگرز

آواز بخوان

آواز بخوان

سازنداری

بی ساز بخوان

قشنگ بخوان

با ناز بخوان

بلند... بلند... بلندتر... قشنگر،

قشنگتر از همیشه

— رنگ از من

پارچه از تو

کارشانه از من

پولهای کیسه از تو،

— ای آقا رنگرز

کیسم کجا بود که پول بدhem.

— اینکه دیگر

غصه ندارد

پارچه را نصف کن

آن نصفه را هم

دوباره نصف کن.

نصف این نصفه

مزد دست من

ناز شست من.

نه کم و نه بیش.

نه بیش و نه کم

پارچه را برداشت
 رفت پیش درزی.
 آقا درزی داشت آواز می خواند
 ساز که نداشت، بی ساز می خواند:
 — بدوز بدوز سوزن من
 سوزن آهن تن من.
 طوقی درزد:
 تَقْ و تَقْ و تَقْ
 — سلام! درزی
 پارچه دارم، آیا می دوزی؟
 — چرا ندوزم
 حتماً می دوزم!
 — وقتی پارچه را
 برایم دوختی
 توچه می خواهی؟
 — آقا کوچولو، کوچولو موچولو

طوقی خوشحال شد
 گفت: قبول!
 آفارنگر زهم
 دست به کار شد...
 پارچه را زنگ زد
 هفت زنگ قشنگ.
 طوقی هم خندان

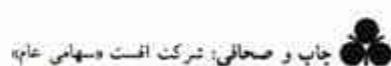
مزد دست من
نارشست من
نه بیش و نه کم
نه کم و نه بیش.
طوقی خوشحال شد
گفت: قبول!
آقا درزی
پارچه را گرفت
دستی بالا کرد
برای عید طوقی کوچولو
یک قبا کرد.
چه قبایی!
از همه رنگ:
سبز بهار،
آبی آب،
نبلی نیل.
مرغک ما
مرغک شاد پا کوتاه
پرندۀ پرندۀ ها،
یک روز عید
قبا را پوشید
آمد میان بچه ها
بچه ها نگاهش کردند
طوقی صدایش کردند!

گرد و تو پولو، زود بیا جلو
حروف را بشنو،
برایت آواز می خوانم
آواز بی ساز می خوانم.
— آقا درزی
آواز بخوان
سازنداری، بی ساز بخوان
بلند... بلند... بلندتر... فشنگر،
فشنگر از همیشه.
— نخ از من
فیچی و سوزن از من
کارمه روزه از من.
مهما نی رفتن از تو
شیرینی خوردن از تو
پول های کیسه از تو.
— ای آقا درزی
کیسه ام کجا بود که پول بدhem.
آقا درزی گفت:
— اینکه دیگر
غضبه ندارد.
پارچه را نصف کن
آن نصفه را هم
دوباره نصف کن.
نصف این نصفه

قصه طوقى

برای گروههای سنتی «ب» و «ج»

شعر: م. آزاد
نقاشی: ناهید حقیقت

پردازش و پی دی اف:
راوی حکایت باقی
www.parand.se

کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
تهران، خیابان استاد مطهری، خیابان قمن، شماره ۳۷
نام کتاب: قصه طوقى
شعر: م. آزاد
نقاشی: ناهید حقیقت
چاپ اول، شهر بیز ۱۳۴۷
چاپ ششم، مهر ۱۳۶۳
تیراز ۳۰۰۰ نسخه
کپی حقوق محفوظ است.
تلفن مرکز پخش ۸۲۶۳۴۸